

dem das man denken und nennen mag. Quia Deus est immen-
sus & immutabilis non demum eò suam substantiam movens,
ubi operatur, ut tum demum inciperet esse extra mundum quan-
do ibi operaretur, aut si alium mundum extra hunc divisum ab
ab hoc produceret, Deus divisus esset præsens in hoc & præsens
in illo separato ab hoc mundo, ut in interposito spatio inter
duos mundos non esset. Sic nunc actu quoque est extra mun-
dum: Non tamen ea adessentia qua præsens est in mundo, sci-
licet directiva & conservativa. Cum aliud sit imensum esse, aliud
omnipræsentē, aliud absolutè & generaliter adesse, aliud relativè
modificatè & specialiter. *Dn. Calov. T. 2. p. 416. conf. disp. n. pralim.
V. & exhib. v. q. 8. phil. theol.*

Observ.

§. 3. Sic certum est 1. DEUM esse extra mundum: Certum
est 2. DEUM extra mundum operari posse. Certum est 3.
Deum ibi esse, ubi operatur. Certum est 4. non demum eò, ubi
operari intendit, moveri & de novo ibi esse, mutabili quadam
adessentia. Certum 5. ibi spatium extra mundum concipi,
quando Deus extra mundum existens extra mundum operari
concepitur. E. etiam certum est, Deum ibi esse, quod sub ratio-
ne spatii concipitur. Sed quæ verba sunt *Magnifici Dn. D.
Calovii*, per hæc non ponitur locus extra mundum, nedum quid
DEO *coæternum* vel *immensum*, sed id solum præcavetur,
ne immensitas Dei infinita finito hujus mundi ambitu conclu-
datur: porrò dicit: *Non est, quod reprobetur sententia, que
DEUM in infinitis spatiis extra hoc universum operari posse, adeoque
existere asserit. p. 46.* Reprobatur autem, quando talis præsentia,
extra mundum conciperetur, qualis est nunc DEI modificata
prout rectèbb. *Mentzerus Fevverborn*, & alii negant sic à Theo-
logis usurpandam esse, contra Calv. Martinium.

§. 4. Probant & dicta scripturæ existentiam Dei extra
mundum, quando 1. Reg. VIII. 27. cœli cœlorum Deum non ca-
piunt, qui Job. XI. 8. est sublimior cœlo, profundior inferno,
ejusque magnitudo Psalm. 145. 3. non habet finem.

Objest.

§. 5. Obj. 1. DEUM esse in se ipso, non extra mundum, non
in spatio imaginario. Resp. illud tò esse in spatio imaginario non
argemus, si saltem dicatur esse extra mundum non exclu-
sus & intra mundum non inclusus, illud non tollitur, quia est
in se ipso